

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister VWS

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Programmadirectie COVID19
Team B

Ontworpen door

5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

Datum

15 februari 2021

Kenmerk

Zaaknummer

219905-PDC19

nota

5.1.2e

(ter beslissing)

Paraaf directeur

Paraaf DGV

5.1.2e

5.1.2e

Aanleiding voor deze nota

- Vanaf april komen stap voor stap zelftesten op de markt beschikbaar. Dienst Testen is momenteel bezig met het centraal inkopen van zelftesten om in ieder geval uit te geven aan het onderwijs voor het testen van in het po (leraren), vo en ho (leerlingen/studenten en leraren).
- Ook van andere werkgevers, zowel publiek als privaat, bestaat de wens om zelftesten ter beschikking te stellen aan werknemers zonder klachten om met frequent testen een veilige werkomgeving te kunnen bieden.
- In deze nota worden opties gegeven voor het wel of niet aankopen van zelftesten voor publieke werkgevers door de Rijksoverheid. Het beschikbaar stellen van zelftesten aan het onderwijs is in deze nota niet meegenomen. Daarover is reeds een aankoopbesluit genomen.
- Deze nota doet de aanname dat de Rijksoverheid geen testen voor private werkgevers gaat aanschaffen (behalve wellicht voor spoor 2b, werkgeversspoor, voor 5.1.1c maar hierover lopen nog gesprekken met VNO en Financiën)

Beslispunten

U wordt geadviseerd optie 3 te hanteren.

Opties voor zelftesten bij publieke werkgevers

- De verwachting is dat de markt voor zelftesten zich snel ontwikkelt, zodat op korte termijn voldoende zelftesten tegen een concurrerende prijs beschikbaar zijn. Indien dan nog wenselijk of noodzakelijk, kunnen de werkgevers vervolgens eigenstandig zelftesten afnemen op de markt.
- Verder is de verwachting dat op basis van de toenemende vaccinatiegraad vanaf de zomer steeds minder de behoefte en noodzaak zal zijn om preventief te testen (middels zelfafname).

In het geval u besluit dat toch de overheid (in onderstaande opties 1 en 2) zelftesten aankoopt en beschikbaar stelt aan publieke werkgevers dan is

het voorstel dit alleen tijdelijk te doen voor bijvoorbeeld een periode van drie maanden (1 april tot 1 juli).

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Programmadirectie COVID19
Team B

Optie 1: Alle publieke werkgevers kunnen een beperkte periode kosteloos zelftesten uit een door VWS centraal ingekochte voorraad afnemen.

Alle publieke werkgevers die binnen de afgebakende doelgroep (niet thuis kunnen werken, moeilijk 1,5 meter handhaven) vallen, kunnen kosteloos gebruik maken van de centraal ingekochte zelftesten.

Kenmerk
219905-PDC19

Voordelen

- Publieke werkgevers wordt de kans geboden om hun werknemers gedurende een korte periode (voorstel drie maanden) te laten testen en hiermee een veiliger werkomgeving te kunnen bieden, ook in geval van schaarste bij de opstart van de markt. Door de testen gratis aan te bieden zijn er ook geen financiële belemmeringen voor de publieke werkgevers.
- Door voor een bepaalde tijd zelftesten beschikbaar te stellen kan de zelftestbereidheid 'op gang gebracht worden'.
- Kwaliteitscontrole gebruikte testen door gebruik van centrale voorraad.

Nadelen

- Er moeten ontzettend veel testen worden ingekocht (en opgeslagen in pakhuizen). Dit brengt omvangrijke kosten met zich mee, die van de centrale middelen afgaan. Omvang hiervan moet in kaart worden gebracht en akkoord ministerie van Financiën vereist.
- Er bestaat geen afgebakende lijst met publieke werkgevers die binnen de criteria (niet thuis kunnen werken, moeilijk 1,5 meter afstand handhaven) vallen. Potentieel kan het dus om zeer veel werknemers gaan.
- Marktverstoring en (staats)steunproblematiek door gratis uitgifte van zelftesten.

Optie 2: Een beperkt aantal publieke werkgevers kan een beperkte periode kosteloos gebruik maken van de centraal ingekochte zelftesten

Op basis van een te bepalen set criteria wordt een aantal specifieke publieke werkgevers aangewezen die kosteloos zelftesten kunnen afnemen. Hierbij kan dezelfde periode worden gehanteerd als bij optie 1. Een mogelijk criterium kan zijn: beroepen waarbij sprake is van ondanks gebruik van extra hygiëne- en voorzorgmaatregelen het niet altijd mogelijk is om de 1,5m afstand van anderen te bewaren agv kans op acute noodsituaties of verlenen van zorg. (Bijvoorbeeld: alleen voor de politie/ME, BOA's, brandweer en defensie)

Voordelen, aanvullend op eerste optie

- Een gericht aantal sectoren en werkgevers worden ondersteund.
- Deze publieke werkgevers, die essentieel worden geacht, zijn ook in geval van schaarste op de markt, continu in de gelegenheid hun werknemers te laten testen om zo een veiliger werkomgeving te creëren.
- Er hoeven minder grote volumina te worden ingekocht dan bij optie 1.

Nadelen, aanvullend op eerste optie

- Bepalen van goede uitsluitingscriteria van publieke werkgevers.
- Bovendien zullen bepaalde sectoren zich benadeeld voelen.
- Marktverstoring en (staats)steunproblematiek.
- Uit gesprek met politie is gebleken is zij prima bereid zijn om zelf zelftesten in te kopen, zodra dit mogelijk is bij de fabrikanten die binnenkort een ontheffing zullen ontvangen. Politie vraagt het ministerie van VWS in dat geval aan te geven wanneer waar zelftesten op de markt komen, zodat zij tijdig inkoop en logistiek eigenstandig voor de verschillende politie-eenheden kunnen gaan organiseren.

Optie 3: Alle publieke werkgevers (behalve dus OCW) zijn zelf verantwoordelijk voor de inkoop van de zelftesten en overheid biedt enkel neutraal (inkoop)advies met bijv. helpdesk (ingericht door Operatie FastLane)

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Programmadirectie COVID19
Team B

Voordelen

- Overheid intervenueert niet in de markt van zelftesten: geen marktverstoring.
- Verantwoordelijkheid blijft daar waar hij kan zijn. Gezien het aantal aanvragen is de verwachting dat de markt voor zelftesten op korte termijn groot genoeg is om aan de vraag te voldoen. Er is dan geen noodzaak voor centrale inkoop vanwege voldoende aanbod.
- Er hoeven geen verdere inkoop- en logistieke processen opgetuigd te worden.

Kenmerk

219905-PDC19

Nadelen

- In de opstart van de markt van zelftesten kan een situatie ontstaan dat niet gelijk voor iedereen op elk niveau overal zelftesten aanwezig zijn. Voor kleinschalige en/of decentrale partijen, zoals bijvoorbeeld de groep overige zorgmedewerkers, kan dit een probleem vormen. Echter op dit moment is de verwachting dat de zelftestmarkt zich rap zal ontwikkelen en zelftesten in een afzienbare periode makkelijk verkrijgbaar zijn.
- Ook kan het zo zijn dat kleinere publieke werkgever per saldo meer voor een test moeten gaan betalen dan een publieke werkgever die grote volumina kan afnemen.
- Voor het onderwijs is al besloten zelftesten vanuit centraal inkoop door Rijksoverheid beschikbaar te stellen. Andere publieke werkgevers kunnen zich hierdoor achtergesteld voelen.

Belangrijkste punten van informatie

- Ter illustratie staan hieronder enkele cijfers weergegeven van de testvraag in een aantal publieke sectoren. Hierbij is geen onderscheid gemaakt tussen parttime en fulltime medewerkers.

Beroep	Aantal operationele medewerkers	Indicatie testvraag per week**	Bron
Politie (incl. ME)	25.000	75.000***	Politie
DJI	10.000	30.000***	DJI
BOA's (generieke opsporing + gemeentelijk + OV)	19.500	39.000	Politie.nl
Defensie	PM	PM	
OV trein	3.000	6.000	NS
OV Bus/tram (Connexion, Arriva, Syntus, GVB, RET)	12.650	25.300	nos
Brandweer	24.300	48.600	CBS
Kinderopvang	94.800	189.600	SZW
Overige zorgmedewerkers *	483.000	965.000	Team vaccinaties
<i>Onmisbare facilitaire en ondersteunde functies voor vitale beroepen</i>			

Beveiliging	200.000	400.000	<u>UWV</u>	Directoraat Generaal
Totaal	777.450	1.588.9000		ondheid

* Dit betreft de groep zorgmedewerkers die als laatst (vanaf mei) gevaccineerd wordt
 ** Uitgaande van 2 keer per week testen
 *** Politie en DJI willen zelf liefst na iedere shift testen, dat is overbodig, maar daarom wel als uitgangspunt 3 keer per week testen i.p.v. 2

Programmadirectie COVID19
 Team B
Kenmerk
 219905-PDC19